

Sectorul Bucovăț-Călărași a devenit mai sigur

Zilele însorite de toamnă sint cît se poate de binevenite pentru feroviari în contextul pregăririlor intense ale gospodăriei magistralei pentru activitatea în condiții de iarnă. Un mare volum de lucrări a planificat să efectueze și serviciul alimentare cu energie electrică. Ele se desfășoară sub supravegherea șefului serviciului D. MOTOC. Vizitînd săptămîna trecută sectorul de cale ferată Bucovăț-Călărași, dumnealui a povestit redacției despre munca infăptuită acolo:

— În perioada 30 septembrie-3 octombrie 2014 lucrările secției Chișinău alimentare cu energie electrică au efectuat lucrări de reparatie capitală pe sectorul Bucovăț-Călărași la liniile îmbinate autoblocare și longitudinală de curent electric. Au fost demontați 22 piloni de lemn uzati completamente. Locul lor l-au luat pilonii din beton armat folosiți a doua oară. Acestea au fost demontați anterior la stația Buciumeni, unde au alimentat cu energie electrică fiderul retelelor electrice zonale. După sistarea activității stației respective n-a mai fost necesară această sursă de alimentare cu energie. Linia a fost demontată, iar materialele — depozitate pentru a fi folosite a doua oară.

Reparatia capitală a liniilor de 10 kV și schimbarea pilonilor constituie un volum de lucrări destul de mare.

La executarea lor au fost implicate și mijloacele tehnice: mașina de montare a pilonilor, macaraua, tractorul, turnul auto, atelierul mobil.

Procesul de muncă a fost organizat și condus de șeful secției I. Tomciac. La el au participat șefii de sectoare V. Moiseev, V. Sariev, I. Tehovici, electromecanicii C. Popov, T. Efremov, electromontorii V. Antoci, S. Lipcan, V. Golovetki, A. Nichiforov, soferii Iu. Molcianov, M. Oanta, C. Oanta, A. Olaru, N. Iacovenco, tractoristul S. Gîncu, șofeurul turnului auto V. Tacu.

ÎN IMAGINI: 1. A. Nichiforov. 2. S. Lipcan și V. Antoci. 3. T. Efremov și V. Golovetki. 4. V. Tacu. 5. Poza drept amintire

Imagini: Iurie KOZLOV

Prima obligație a feroviului: a respecta regulile, normele și instrucțiunile la protecția sănătății și securitatea muncii

A fost anulat regimul special în domeniul protecției sănătății și securității muncii la nodul feroviar Basarabeasca

După cum se știe, regimul special se instituie în scopul supravegherii respectării normelor și regulilor privind protecția sănătății și securitatea muncii, sporirii responsabilității colectivelor, conducătorilor, inginerilor și tehnicienilor din cadrul departamentelor, serviciilor, sectoarelor și filialelor, creării unor condiții de muncă sigure și sănătoase, prevenirii traumatismului de muncă, a traumatismelor de grup, inclusiv cu consecințe letale.

În legătură cu creșterea numărului cazurilor de traumatism de producere la nodul feroviar Basarabeasca, printr-o decizie comună a administrației IS «Calea ferată din Moldova» și prezidiului Sindicatului feroviariilor din Moldova din 13 august 2014 nr.45/01 — S-30/2041 a fost instituit pentru o lună regim special la protecția sănătății și securitatea muncii la următoarele filiale: stația Basarabeasca, remizele vagoane nr.2 și nr.4, secția linii nr.3, secția nr.2 semnalizare și comunicații, TCM-740, SMC-130.

S-au elaborat măsuri de intensificare a controlului respectării normelor de protecție a sănătății și securitatea a muncii.

Au fost stabilite persoanele de gardă din rândurile inginerilor, tehnicienilor și lucrătorilor, imputernicite de către colectivele de muncă cu responsabilități speciale în domeniul protecției sănătății și securității muncii pentru realizarea acestei acțiuni. Pe parcursul turelor era supravegheată îndeplinirea tuturor măsurilor preconizate. S-a acordat o atenție aparte organizării locurilor de lucru, depozitării materialelor, respectării proceselor tehnologice, purtării obligatorii a îmbrăcămintei și încăltămintei speciale, folosirii mijloacelor de protecție individuală.

Persoanele responsabile de protecția sănătății și securitatea muncii purtau zilnic la mînă brasardă și pe parcursul turei raportau inginerilor-șefi ori inginerilor pentru protecția sănătății și securitatea muncii despre cele infăptuite.

Săptămînal la constătuiriile organizate de inginerii-șefi în comun cu inginerii pentru protecția sănătății și securitatea muncii era examinată situația și se alcătuiau procese-verbale. Verificări privind realizarea acțiunilor în vederea îndeplinirii deciziei de instituire a regimului special organizați de asemenea serviciile de profil,

serviciul securitatea și sănătatea în muncă, inspectorul tehnic principal din cadrul sindicatului feroviariilor. Serviciile de profil, serviciului securitate și sănătatea în muncă li se prezintau rapoarte despre măsurile realizate, trasate de șefii întreprinderilor.

Examinind toate materialele legate de instituirea regimului special la nodul feroviar Basarabeasca, serviciile de profil au prezentat administrației căii ferate și Sindicatului feroviariilor din Moldova propunerea de a anula regimul special.

Prin decizia comună nr.46/01 — S-30/2308 din 18 septembrie 2014 a administrației IS «Calea ferată din Moldova» și prezidiului Sindicatului feroviariilor din Moldova, la expirarea termenului de valabilitate al regimului special la protecția sănătății și securitatea muncii acesta a fost anulat. Ceea ce deloc nu înseamnă, că șefii serviciilor și filialelor nu trebuie să se preocupe sistematic și zilnic de chestiunile ce tin de protecția sănătății și securitatea muncii la întreprinderile respective.

În timpul controalelor activității de protecție a sănătății și securitatea a muncii la filiale serviciul securitatea și sănătatea în muncă va acorda și de acum încolo cea mai mare atenție tuturor materialelor expediate în adresa conducătorilor căii ferate și sindicatului de profil, va supraveghea cu strictețe situația la nodul feroviar.

Astăzi au loc pregătiri intensive pentru asigurarea funcționării normale a magistralei în perioada de toamnă-iarnă. Administrația magistralei acordă acestor acțiuni strategice o atenție deosebită. Este monitorizată în permanentă munca de pregătire a filialelor căii ferate pentru perioada de toamnă-iarnă 2014-2015. E vorba de pregătirea edificiilor și construcțiilor pentru iarnă, de asigurarea lucrătorilor cu îmbrăcămintă și încăltămare specială, precum și de respectarea regulilor, normelor și instrucțiunilor privind protecția sănătății și securitatea muncii la locurile de lucru în scopul diminuării cazurilor de traumatism de producere la calea ferată.

**Vladimir RAICO,
specialist-coordonator
al serviciului securitatea
și sănătatea în muncă¹
al IS «CFM»**

TRAFICUL DE PASAGERI:

calea renovării ori cîrpeală?

A rămas în urmă perioada estivală a traficului de călători din anul curent. Cum a decurs ea la magistrala moldovenească în contextul situației complicate, care s-a creat din cauza instabilității politice în Ucraina și aplicării de către Federația Rusă a interdicțiilor pentru cetățenii Moldovei, ce muncesc acolo? Cum s-au răsfrînt toate acestea asupra indicatorilor economico-financiari din domeniul pasageri al căii ferate de la noi? Redacția a solicitat răspunsuri la aceste și alte întrebări lui Ion BOCSANEAN, șef al serviciului călători al IS «Calea ferată din Moldova».

— Die Bocșanean, vara curentă n-a fost deloc usoară pentru echipa pe care o conduceți. Cum ati făcut față dificultăților?

Într-adevăr, vara acestui an a fost destul de grea. Dacă în anii trecuti depuneam eforturi ca să facem față fluxului de călători, care vara creștea, în anul de față ne-am confruntat cu o problemă opusă. Din cauza evenimentelor bine cunoscute din Ucraina s-a diminuat semnificativ numărul pasagerilor în trenurile, care circulă prin această țară. Or, în afară de cetățenii noștri, trenurile moldovenesti se bucurau de popularitate și în rîndul locuitorilor Ucrainei, Belarusului, Rusiei.

Trebuie să constat cu regret, că fluxul de călători în traficul internațional s-a diminuat de la începutul anului cu 40 la sută comparativ cu anul trecut. Aceasta a cauzat anularea la multe căi ferate a curselor de tren, care se deplasează pe teritoriile Rusiei și Ucrainei. Numărul mic de călători a făcut ca în repetate rînduri să se pună în discuție chestiunea anulării curselor unor trenuri de la noi, care circulă spre Moscova și Sankt-Peterburg. Însă grăție eforturilor serviciului trafic de călători trenurile noastre continuă să circule și noi sperăm, că numărul pasagerilor va crește, iar eforturile noastre de păstrare a curselor nu vor fi zadarnice.

— Care sunt rezultatele financiare ale traficului estival de călători-2014 comparativ cu perioada similară a anului trecut?

Pe parcursul celor trei luni de vară s-au transportat în toate tipurile de trafic feroviar peste 1 045 000 pasageri, suma încasată pentru bilete fiind de circa 62 890 000 lei. Dintre ei pe liniile internaționale au călătorit 277 000 persoane, în trenurile suburbane și locale — 770 000 persoane. Si dacă în traficul internațional, după cum am mai spus, s-a înregistrat o scădere, apoi în cel local și suburban, grăție intensificării controlului biletelor de călătorie, se constată o creștere stabilă a fluxului de pasageri, deci, și a încasărilor din vînzarea biletelor.

— În perspectiva aplicării noii structuri la calea ferată a Moldovei, s-a elaborat vreo strategie de dezvoltare a traficului de pasageri?

— Reforma structurală în domeniul transportului feroviar de călători are drept scop în ultimă instanță sporirea calității servi-

cilor prestate populației, optimizarea consumurilor de transport și crearea unor condiții adecvate economiei de piață pentru funcționarea acestuia.

În prezent procesul de reformare a demarat. La nivel de guvern a fost elaborat și se află la etapa de coordonare proiectul de lege privind reformarea IS «Calea ferată din Moldova». Conceptia noastră vizavi de căile de dezvoltare a domeniului trafic de călători și-a găsit reflectare în Regulamentele de interacționare a noii structuri a traficului de pasageri cu toate subdiviziunile magistralei.

Calea ferată va trebui să descurce un întreg nod de probleme și contradicții, acumulate de-a lungul decenilor, pentru a transforma traficul de călători într-o afacere rentabilă și atractivă în plan investițional.

— Ce le va oferi pasagerilor noștri viitoarea reorganizare a transportului feroviar?

— Traficul de pasageri, la fel ca și orientare altă afacere, are drept scop, în primul rînd, să convingă clientela, în cazul nostru pasagerul, să folosească serviciile oferte. Aplicarea programelor de marketing elaborate, printre care formarea pretului biletului în dependentă de momentul procurării și amplasarea locului în vagon, vînzarea biletelor prin internet, diverse promocii și reduceri, vor satisface indiscutabil preferințele celor mai diferiti călători. Sperăm, că în procesul reformării structura menită să asigure transportarea pasagerilor va deveni mai manevrabilă în planul realizării proiectelor, destinate atragerii călătorilor.

Total, trebuie remarcat faptul că deocamdată nu există resurse financiare suficiente pentru realizarea tuturor programelor trasate în domeniul dezvoltării traficului feroviar de călători în Republica Moldova.

— Este evident, că orice proiecte innovative în sfera transportului de pasageri presupun renovarea stocului de vagoane demult învechit. Se întreprinde ceva serios în acest sens?

— Principala problemă a domeniului călători este starea extrem de gravă a bazei sale tehnico-materiale. Neajunsurile acumulate la acest capitol impiedică asigurarea cresterii volumului de trafic.

In prezent la remiza vagoane de pa-

sageri Chișinău are loc restabilirea primului vagon de călători cu compartimente pe calea reparării capitale cu renovarea maximă a utilajului intern și crearea unui interior modern.

Se examinează de asemenea proiectul lucrărilor de restabilire în vederea producării vagoanelor de călători noi în condițiile remizei vagoane nr.1. Lucrările de construcție a vagoanelor includ asamblarea în condițiile întreprinderilor de reparare a vagoanelor din Moldova a acestui tip de material rulant în baza cutiei inoxidabile noi și a boghiurilor noi cu un termen ulterior de exploatare de pînă la 42 de ani. Lucrările respective sunt menite pentru vagoanele de călători de tip deschis cu interior îmbunătățit și grad sporit de confort (aparate de aer condiționat, biotuante).

Pentru a investi în renovarea tehnică în următorii ani vor trebui găsite surse de finanțare. Dar chiar și în acest caz, fără implicarea directă a statului nu va fi posibilă schimbarea radicală a situației la capitolul implementarea programelor de renovare a materialului rulant.

— Pentru o dezvoltare serioasă a circulației de mare viteză în traficul de călători sunt necesare nu doar investiții masive, ci și un flux de pasageri pe măsură. Cum ar putea fi majorat numărul celor ce ar da preferință transportului feroviar?

— La această întrebare răspund cel mai bine călătorii. Sondajele de opinie efectuate de noi demonstrează, că pasagerii sunt foarte exigenți față de siguranță pe parcurs (atât cea proprie, cit și a mijlocului de transport) și starea generală a vagoanelor. Majoritatea respondenților consideră importantă accesibilitatea cumpărării biletelor prin internet. Oamenii doresc de asemenea anumite schimbări în traficul de călători, precum:

— creșterea vitezei de circulație a trenurilor;

— caracterul regulat și frecvent al circulației trenurilor suburbane;

— oprirea suplimentare la stațiile mici.

Pasagerii au propus crearea unui internet-site, unde doritorii ar putea să-și expună doleanțele privind îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul traficului de pasageri.

Tin să remarc, că cerințele călătorilor

ACTUAL

se înscriu plenar în programul de reformare a structurii în care activăm.

— Unul din cei mai importanți factori, care influențează optimizarea fluxului de călători, este și politica tarifară promovată la calea ferată. Cum ar putea fi echilibrate în acest sens interesele căii ferate și ale pasagerilor?

— Precum s-a menționat mai sus, unul din criteriile atraktivității transportului feroviar trebuie să devină politica flexibilității a prețurilor în îmbinare cu confortul oferit.

În prezent modalitatea de formare a prețurilor biletelor este aprobată la nivel de minister. Structura actuală a tarifelor în traficul de călători impiedică dezvoltarea reformei. Ar putea schimba esențial situația implementarea propunerilor noastre privind reducerile ori adausurile la prețul biletelor în dependentă de anotimp, momentul procurării, gradul de solicitare al cursei, locul în vagon etc. Pasagerii ar căpăta posibilitatea reală de alegere a tarifului optim, reesind din planurile proprii și mijloacele financiare disponibile. În cazul planificării din timp a călătoriei oamenii ar putea economisi din contul biletelor.

— Die Bocșanean, la ora actuală gările CFM sunt mai degrabă monumente istorice, decât încăperi moderne pentru călători. Se preconizează dezvoltarea conform cerințelor actuale a gărilor magistralei moldovenești?

— În condițiile declinului traficului de călători în Moldova a devenit acută problema găsirii unor forme mai eficiente de organizare și a căilor de asigurare a rentabilității activității economice a gărilor. Voi aminti, că serviciul trafic de călători are în subordinea sa cinci gări ale nodurilor feroviare ale magistralei: Ocnița, Bălți-Slobozia, Ungheni, Chișinău și Basarabeasca.

La alegerea căilor de dezvoltare a gărilor feroviare este importantă păstrarea echilibrului dintre autenticitatea istorică, conservarea trecutului istoric și funcționalitatea complexelor moderne pentru călători. Gara trebuie privată nu doar ca o sală de așteptare imensă, ci și ca o componentă socială și culturală a orașului. De aceea căile de dezvoltare a gărilor trebuie să includă și procesul de obținere a veniturilor din activitatea lor, de majorare a cotei serviciilor suplimentare, și aspectul social și funcțional, menit să atragă clientela și să asigure confortul și securitatea maximă a pasagerilor.

Trebuie să menționez, însă, că deocamdată nu disponem de resurse financiare suficiente pentru implementarea tuturor programelor trasate de dezvoltare a gărilor, dar și a transportului feroviar de călători în ansamblu.

— Curînd magistrala își va începe activitatea în condiții de iarnă. Ce se întreprinde în acest sens în cadrul serviciului?

— Pregăririle pentru traficul de iarnă se desfășoară în mod planificat la toate filialele din subordine: Direcția deservire călători, remiza vagoane de pasageri, gări feroviare. Principalele exigențe pentru activitatea eficientă a gospodăriei călători sunt diminuarea consumurilor proprii, capacitatea de a satisface cerințele crescind ale utilizatorilor vizavi de calitatea serviciilor și reacția flexibilă la schimbarea cererii.

Toți cei ce recurg la serviciile transportului feroviar de călători pot fi siguri: noi știm ce direcții de dezvoltare trebuie să urmeze calea ferată, de aceea vom depune toate eforturile pentru ca acest domeniu să prospere, iar pasagerii să fie mereu mulțumiți de calitatea serviciilor.

A dialogat
Irina KRAEVSKAIA

Imagine: Iurie KOZLOV

ÎN COLECTIVELE
DE MUNCĂ

Zece ani – în condiții noi

După ce în anul 2004 întreprinderea noastră a devenit depou de locomotive de bază, aici s-au îmbunătățit semnificativ condițiile de lucru ale muncitorilor ocupati la lucrările de reparație și exploatare. S-a construit o hală nouă cu groapă de control și estacade pentru efectuarea îngrijirilor tehnice tip 2 a locomotivelor. Au fost reparate secțiile depoului, schimbate instalația de iluminare și cea de alimentare cu energie electrică. S-a construit o secție nouă pentru efectuarea îngrijirilor tehnice tip 3 a locomotivelor. Aici a fost montată o macara, s-au amenajat două poziții cu cricuri TAD-30, unde muncesc angajații depoului locomotive nr. 2 Varnița sub conducerea maistrului A. Taranuta, executând lucrări de îngrijire tehnică tip 3 și reparație curentă tip 1 a locomotivelor magistrale. Secțiile au fost dotate cu mașini-unelte și utilaje, care oferă posibilitatea executării unor asemenea lucrări de reparație a locomotivelor precum schimbarea blocurilor roți-motor, strunjirea osiilor montate fără scoaterea lor de sub locomotivă. Imediat după strunjire locomotiva este mutată pe poziția de consolidare superficială a buzelor osiilor montate. La depou există de asemenea o poziție de testare reostatică a locomotivelor. Toate secțiile primesc energie termică prin sistemul centralizat de încălzire de la remiza vagoane nr. 2. După ce au fost bine reparate sunt puse la dispoziția muncitorilor și a echipelor de locomotivă vestiarele, camerele de duș, odaia de prinț.

În hala de revizie tehnică a locomotivelor funcționează instalația de conditionare a apei cu sistem invers «ECOSOFT», acesta fiind folosită, după tratarea chimică respectivă, în sistemele de apă ale locomotivelor de toate tipurile.

În primele opt luni de la începutul anului indicatorii calitativi și cantitativi sunt următorii: volumul de trafic a constituit 535 mln. t-km brut, parcursul mediu diurn al locomotivei — 99 la sută față de plan, randamentul mediu diurn al locomotivei — 100%, viteză tehnică — 98 la sută față de cifra planificată, tonajul mediu al unui tren — 102 procente.

Mecanicii de locomotivă sunt antrenăți în lupta pentru economisirea motorinei. Mulți dintre ei obțin rezultate bune în acest sens. De exemplu, I. Mutaf, C. Saviev, A. Cara, V. Lebedev, M. Topal și alții. Trebuie remarcați și mecanicii-secunzi S. Svet, V. Oleinicenco. Cuvinte de laudă merită muncitorii secției reparării: S. Nicușita, lăcătuș-electrician, O. Stepiuc, lăcătuș, I. Bogoslov, operator statie de pompare-canalizare, S. Doibani, operator la instalația de fortificare superficială a buzelor osiilor montate ale locomotivelor, I. Cabaculac, impiegat în depou, și alții.

Boris PROCUPET,
șef al depoului locomotive
Basarabeasca

ÎN IMAGINE: mecanicul de locomotivă V. Gvozdev și mecanicul secund A. Arnaut. Primul munceste la calea ferată a Moldovei din anul 1976, după absolvirea școlii tehnico-profesionale din Chișinău. Până în anul 1982 a lucrat mecanic-secund, iar ulterior – mecanic de locomotivă. În 2009 a devenit mecanic de categoria întâia. Andrei Arnaut activează în domeniul transportului feroviar din anul 1998, iar mecanic-secund – din anul trecut (după absolvirea Școlii tehnice feroviare de la Basarabeasca). Aceast tandem unit muncesc la depoul locomotive Basarabeasca.

Imagine: Iurie KOZLOV

Barieră în calea rebutului tehnic

La revizia tehnică vagoane Berești una din cele mai bune ture este cea condusă de revizorul superior Dumitru Rotari, care muncescă în domeniul transportului feroviar circa 26 de ani. Revizorii de vagoane Anatolie Betăianu, Ghenadie Lîsii, Victor Cusnir și Igor Hachi, care alcătuiesc această tură, verifică starea materialului rulant nu doar la stațiile Berești și Ungheni, ci se deplasează în mod regulat și la Lasi, unde există o linie combinată. La ei se aliniază și operațoarea Angela Costiuc. Sarcina principală a colectivului este de a crea o barieră sigură în calea rebutului tehnic. Examinind mecanismele de rulare ale vagoanelor, specialiștii oferă garanția, că ele nu vor crea nici un fel de probleme pe parcursul deplasării.

Celelalte ture ale reviziei tehnice sunt conduse de revizorii superioiri Denis Robuleț, Serghei Cogut și Vasile Lișciuc.

Vladimir OSTAPENCO

Ungheni: vama va controla nivelul de radiație

Curind vameșii de aici vor dispune de mai multe posibilități pentru verificarea calitativă a trenurilor, ce cursează între stația de frontieră Ungheni și malul românesc al râului Prut. Nu departe de podul feroviar firma comercială «Eurostil Construct» montează între linii detectoare de surse radioactive în vagoanele ce vin și pleacă din țară.

Acest proiect este cît se poate de actual. În ultima perioadă de timp s-au depistat mai multe cazuri, cînd printre mărfurile transportate pe căile ferate ale Europei Occidentale și statelor CSI se află și unele cu un nivel de radiație, care depășește semnificativ normele admise. Sursele radioactive pot fi prezente în metalul uzat, ciment, pietris, produse alimentare, mărfurile industriale și multe alte încărcături, constituind un pericol serios pentru mediul ambient, sănătatea și viața oamenilor. În zona de control vor fi verificate din mers și trenurile de pasageri de pe rutele Chișinău–București, Ungheni–Lasi. Nici cea mai groasă căptuseală a vagonului nu va constitui o piedică pentru senzorii performanți, care vor detecta neapărat sursa de radiație și vor reacționa imediat chiar și în cazul unei cantități infime de substanță nocivă în bagajele pasagerilor. Semnalul va apărea pe monitorul din clădirea vamei, unit cu detectorii prin cablurile instalate în prezent de către colaboratorii firmei comerciale la o adâncime de cinci metri, lucrările fiind coordonate în prealabil cu autoritățile publice locale și calea ferată.

Implementarea sistemului de control radiologic a solicitat implicarea specialiștilor secției nr. 1 semnalizare și comunicații, care muncesc la nodul feroviar de frontieră Ungheni. După cum ne-a povestit Veaceslav Bors, șef-adjunct al întreprinderii, pe care l-am întîlnit pe sector, pe locul instalării senzorilor sunt îngropate cinci cabluri subterane SCB și cablul cu fibră optică, care trebuie mutate pentru a evita niște posibile deteriorări și anumite dificultăți la îngrijirea tehnică a acestora în viitor. Lucrările de săpare a noilor canale și montare a numeroaselor cabluri, care mai și trebuiau adăugate, erau execuțiate de electromechanicul superior Serghei Mindrescu și electromechanicul Valeriu Lungu din echipa mobilă, electromechanicul SCB Anatolie Barbăneagă și alături de șeful-adjunct al întreprinderii Veaceslav Bors (foto nr. 1), electromechanicul SCB Lilian Pînzari, electromechanicul Mircea Sanduieac, electromotorul Serghei Ostaci (foto nr. 2) și alții.

Este necesară de pe acum și soluționarea altor probleme. Ea trebuie nemijlocit de eficiență folosirii nouului utilaj. În cazul depistării sursei radioactive va fi necesară oprirea urgentă a trenului. Însă după cum prevede proiec-

1

2

tul, va primi semnalul senzorilor doar vamesul, pe cînd impiegatul de mișcare de la postul centralizare electrică al stației Ungheni, care dirijează circulația, va fi lipsit, din păcate, de posibilitatea de a participa nemijlocit la procesul tehnologic de control. El va fi informat de vamă la telefon deja prin intermediul comutatorului de tip vechi, produs prin anii '60. Astfel se va pierde timp, trenul va fi stopat cu întâzire, ba și siguranta legăturii telefonice nu este garantată. Ce-i de făcut? În opinia specialiștilor, situația ar putea fi soluționată prin instalarea unui monitor suplimentar în odaia impiegatului de serviciu.

Deocamdată nu e tirziu a include consumurile respective în devizul de cheltuieli pentru realizarea proiectului. Însă firma ce valorifică mijloacele alocate nu este pregătită, din păcate, să facă acest pas. Singura promisiune este punerea la dispoziție a cîtorva stații radio moderne, care să fie distribuite serviciilor implicate în procesul tehnologic unic. Solutia nu este cea mai reușită, de aceea în viitor nu este exclusă varianta instalării monitorului suplimentar. Mai ales în cazul intensificării circulației trenurilor pe acest sector. Însă nu se stie cine va achita atunci costurile.

Este important a atrage atenția asupra următorului moment. În cazul depistării mărfii infecta-

te radioactiv vagonul va trebui detașat imediat. Încărcătura suspectă urmează a fi confiscată. Dar există oare la stație sau în preajma ei un loc potrivit pentru plasarea provizorie și dezactivarea acestora, astfel încît să fie exclus pericolul infectării radioactive a oamenilor, solului, clădirilor, încăperilor? Ar fi binevenită amenajarea pe banii statului a unei linii oarbe speciale pentru vagoanele detașate, a unei camere de păstrare a bagajelor periculoase confiscate, bine izolață de mediul ambient. Cu alte cuvinte, punerea la punct a controlului radiologic nu este deloc simplă și necesită acțiuni chibzuite pe pină la cele mai mici detaliu.

În încheiere voi explica în cîteva cuvinte ce reprezintă radioactivitatea. E vorba de un proces, pe parcursul căruia are loc dezintegrarea spontană a nucleelor atomilor, însoțită de radiație – un flux de particule elementare mobile. În condiții obișnuite, cînd nivelul admisibil nu este depășit, ele nu prezintă pericol, fiind prezente chiar și în energia solară. Dar în cazul intensificării procesului de ionizare a mediului, provocat de aceste particule, substanța ce s-a pomenit în zona de impact își modifică brusc calitățile fizico-chimice, este afectată vitalitatea țesutului biologic.

Vladimir DOBREANSCHI

Imagini : Iurie KOZLOV

FELICITĂRI!

Administrația și comitetul sindical al remizei vagoane de pasageri Chișinău o felicită cu ocazia zilei de naștere pe zugrava **Elena BASARAB**.

*La mulți ani cu sănătate,
Să aveți balsug în toate,
Bucuri și împlinire,
Viață bună, fericire!*

Administrația și comitetul sindical de la remiza vagoane de pasageri Chișinău vin cu felicitări de JUBILEU către **Ion CA-LUGARI**, maistru al secției asamblare vagoane.

*Să ai în suflet veșnic primăvara
Si fericirea să-ți suridă-n prag,
Să nu stii niciodată ce-i tristețea
Să îngă tine s-ai tot ce ti-drag.
Să urci din ce în ce mai sus pe crește
Si tot ce vrei să poată fi invins,
Să scrii astfel noi pagini de poveste
Şi-n fiecare zi să ai un scop atins!*

Administrația și comitetul sindical din cadrul remizei vagoane de călători Chișinău o felicită cu prilejul frumosului JUBILEU pe contabilă **Ludmila CUCUIETU**.

*Flori frumoase, garofite
Să răsără-n jurul tău,
Zile lungi și fericite
Îți dorim de jubileu!*

Administrația și comitetul sindical al depoului locomotive Bălți adresează cordiale felicitări cu ocazia zilei de naștere colegilor **Grigore GIRA**, **Serghei RAȚA** și **Valeriu GILCA**.

*Poate-un strop de fericire,
Poate unul de iubire,
Poate unul de noroc,
Poate toate la un loc!*

Administrația și comitetul sindical din cadrul secției Bălți alimentare cu energie electrică o felicită de ziua nașterii pe **Alexandra CUCULESCU**, electromontor la sectorul reparație-rezvie.

— Îți dorim să fii sănătoasă, plină de energie și inspirație, să te simți mereu apreciată și iubită! Rezultate maxime în tot ceea ce faci, căldură și dragoste în suflet. La mulți ani!

Administrația și comitetul sindical al secției Bălți alimentare cu energie electrică vin cu felicitări către **Serghei COLESNIC**, electromecanic la rețelele electrice zonale Ocnița — la aniversarea de 40 de ani, și către **Nicolae EFREMOV**, sef al rețelelor electrice zonale Șoldănești, **Vitalie RILSKI**, electromontor la sectorul reparație-rezvie — de ziua nașterii.

— Sincere urări de sănătate, bunăstare, succese în muncă și realizarea tuturor doleanțelor!

Administrația și comitetul sindical al remizei vagoane frigorifere Basarabeasca le felicită cu prilejul împlinirii vîrstei de 55 de ani pe contabilă **Liubov ARABAGI** și dereticătoarea **Svetlana PETROVSKI**.

*Un înger ca să vă păzească,
O-mbrătișare să vă încâlezescă,
Un zimbet să vă facă fericite,
O inimă să vă simțiți iubite!
La mulți ani!*

Administrația și comitetul sindical al remizei vagoane Bălți adresează cordiale felicitări cu ocazia zilei de naștere colegilor **Grigore GIRA**, **Serghei RAȚA** și **Valeriu GILCA**.

*Tot ce-i în jur și e frumos
Păstrați în amintire,
Iar noi din suflet vă dorim
Mulți ani, noroc și fericire!*

Colectivul secției Bălți semnalizare și comunicații îl felicită cu ocazia JUBILEULUI de 50 de ani pe **Ion GANZIUC**, electromechanic superior al grupului montare cablu.

*Să fii norocos, puternic, iubit,
Cu multe-mpliniri și baftă în toate,
Să ai viitor luminos, strălucit,
Cu dragoste, pace, succes, sănătate!*

Integrame

